

## نگرانی اسرائیل از رییس جدید سازمان اطلاعات ترکیه

خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان  
**نگرانی اسرائیل از رییس جدید سازمان اطلاعات ترکیه**

### هاکان فیدان کیست؟

رییس تازه منصوب سازمان اطلاعات ترکیه پیش از این در سمت هایی چون سفیر ترکیه در استرالیا و نیز نماینده ترکیه در سازمان بین المللی انرژی اتمی خدمت کرده است و در همین سازمان بود که از حق ایران برای دست یابی به انرژی صلح آمیز هسته ای حمایت کرده است.

سازمان های اطلاعاتی اسرائیل از برنامه ها و گرایش های رییس جدید سازمان اطلاعات ترکیه (میت) به شدت نگران هستند.

روزنامه هآرتس اسرائیل با انتشار گزارشی از هاکان فیدان رییس تازه منصوب سازمان اطلاعات ترکیه از ارتباط و پیوند بسیار نزدیک او با شخص رجب طیب اردوغان و احمد داود اوغلو نخست وزیر و وزیر امور خارجه ترکیه خبر داد.

هاکان فیدان 42 ساله از دو هفته پیش جایگزین امره تانر رییس سابق سازمان اطلاعات ترکیه شد و سازمان های جاسوسی داخلی و خارجی اسرائیل بر این باورند که او از جمله مهم ترین طراحان درگیر ساختن ترکیه با اسرائیل در یک سال گذشته بوده است.

فیدان پیش از این به مدت 15 سال در استخدام ارتش ترکیه بوده است. او تحصیلات لیسانس خود را در دانشگاه مرلند آمریکا گذرانده است و دوره فوق لیسانس و دکترا را در دانشکده اطلاعات در آنکارا خوانده است. موضوع پایان نامه دکترای او ارزیابی تطبیقی سازمان های اطلاعاتی آمریکا، بریتانیا و ترکیه بوده است.

از همین رو وی در نظر دارد در صورت تصویب پارلمان، ساختار سازمان اطلاعاتی ترکیه را (با الهام و الگو از آمریکا و انگلیس و حتی اسرائیل) به دو بخش داخلی و خارجی تقسیم کند.

روزنامه هآرتس اسرائیل در باره فیدان می نویسد: سران سازمان های اطلاعاتی اسرائیل بر این باورند که فیدان ارتباطات عمیق و گسترده ای با شخص رجب طیب اردوغان و حزب حاکم عدالت و توسعه دارد. فیدان در یک سال گذشته و با توجه به اینکه نماینده ترکیه در سازمان بین المللی انرژی اتمی بوده است، نقش بسیار مهمی در نزدیک کردن ارتباط ترکیه با ایران و انعقاد بیانیه تهران با ایران و برزیل داشته است.

از همین رو این روزنامه اسرائیلی می نویسد: انتصاب فیدان به ریاست سازمان اطلاعاتی ترکیه تسلط اردوغان بر بزرگ ترین تشکیلات اطلاعاتی کشورش را تسهیل خواهد کرد ... و از قدرت برخی عناصر نظامی و نزدیک به ارتش در ساختار اطلاعاتی ترکیه ( که مخالف صریح سیاست های اسلامگرایانه حزب حاکم ترکیه هستند ) خواهد کاست.

رییس سازمان اطلاعات ترکیه از سوی شخص نخست وزیر انتخاب می شود و به طور مستقیم به نخست وزیر پاسخگو است، اما طبق قانون اساسی ترکیه وی موظف است که گزارش های اطلاعاتی خود را علاوه بر نخست وزیر در اختیار رییس جمهور، رییس ستاد ارتش و شورای امنیت ملی ترکیه نیز قرار دهد. رییس تازه منصوب سازمان اطلاعات ترکیه پیش از این در سمت هایی چون سفیر ترکیه در استرالیا و نیز نماینده ترکیه در سازمان بین المللی انرژی اتمی خدمت کرده است و در همین سازمان بود که از حق ایران برای دست یابی به انرژی صلح آمیز هسته ای حمایت کرده است. ناظران امور ترکیه بخشی از تلاش های مربوط به انعقاد بیانیه تهران بین سه کشور ایران، ترکیه و برزیل را موهون تلاش های فیدان و احمد داود اوغلو می دانند.

رییس جدید سازمان اطلاعات ترکیه در برنامه های خود برای اداره سازمان اطلاعات ترکیه دو تغییر عمده را پیش بینی کرده است که یکی از آنها تغییر ساختار سازمان اطلاعاتی ترکیه به دو بخش اطلاعات داخلی و خارجی است و دیگری ایجاد یک ساختار اطلاعاتی ویژه برای مبارزه با شبه نظامیان مسلح پ.ک.ک است.

فیدان اعلام کرده است که تمایل دارد سازمانی تخصصی و بسپارحرفه ای و مستقل را ایجاد کند که قادر باشد امنیت ملی ترکیه را تامین کرده و با دیگر سازمان های اطلاعاتی منطقه و جهان همکاری داشته باشد.

روزنامه هآرتس می نویسد: انتصاب فیدان به سمت ریاست سازمان اطلاعات ترکیه دو نگرانی را در میان سازمان های اطلاعاتی اسرائیل ایجاد کرده است: نخستین نگرانی این است که این انتصاب ممکن است به تداوم تبادل اطلاعات و همکاری های اطلاعاتی بین سازمان های اطلاعاتی ترکیه و اسرائیل صدمه بزند و دومین نگرانی در این است که پس از انتصاب فیدان سازمان اطلاعاتی اسرائیل ممکن است از ترس اینکه اطلاعات آنها به دست کشورها یا سازمان های دشمن اسرائیل نرسد در انتقال اطلاعات مهم به طرف ترک، محدودیت های جدیدی وضع کنند.

ترکیه و اسرائیل بر اساس پیمان امنیتی سال 1996 که به امضای مقامات وقت دو طرف رسیده است موظف به تبادل و همکاری اطلاعاتی هستند و عده زیادی از ناظران ترکیه بر این باورند که دستگیری عبدالله اوچالان رهبر شورشیان مسلح پ.ک.ک در کنیا (در فوریه سال 1999) در اثر کمک های مستقیم سازمان موساد به سازمان اطلاعاتی ترکیه به عمل آمد.

ترکیه و اسرائیل پس از جدال لفظی شدید اردوغان با شیمون پرز رییس جمهور اسرائیل در اجلاس سال گذشته داووس سوییس (برسر انتقادات شدید اردوغان از جنایات ارتش اسرائیل در جنگ 22 روزه غزه) روابط سردی داشته اند و پس از این واقعه دو حادثه دیگر روی داد که همچون بنزین بر آتش گذاخته در روابط دو طرف پاشیده شد.

حادثه اول توهین معاون وزیر خارجه اسرائیل به سفیر ترکیه در اسرائیل بود و حادثه دوم که هفته گذشته به وقوع پیوست حمله کماندوهای اسرائیلی به کشتی امداد رسانی به غزه بود که طی آن 9 فعال صلح ترک کشته و دهها تن دیگر زخمی شدند.

ترکیه پس از این حادثه از اسرائیل خواسته است تا از آنکارا عذر خواهی کند، اما مقامات تل آویو تاکنون از این کار سرباز زده اند. رییس جمهوری ترکیه پس از این حادثه طی اظهار نظری اعلام کرد که روابط آنکارا &ndash; تل آویو پس از این حادثه هیچگاه به گرمی گذشته خود باز نخواهد گشت. ترکیه یکی از اصلی ترین متحدان منطقه ای تل آویو در دهه های گذشته بوده است.